

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förs lag till landskapslag om arbetsförmedling.

№ 19/1959.

Den 17 mars detta år antog riksdagen en ny lag om arbetsförmedling, som publicerats i Finlands Författningssamling såsom № 246/1959. Denna lag avviker från den tidigare gällande, år 1936 antagna lagen främst såtillvida, att hela arbetsförmedlingsverksamheten omhändertages av staten. Regeringen framhåller i sin proposition (64/1958) bl.a. följande:

"Det moderna samhället, vars arbetsmarknad fortgående differentieras, har för skötseln av denna arbetsmarknad behov av ett effektivare arbetsförmedlingsorgan för att arbetsmarknadens möjligheter städse skola kunna till fullo utnyttjas sysselsättningen till fromma. Redan arbetskraftens normala rörlighet är mest friktionsfri och medför minsta ekonomiska förluster, då en aktivt verkande arbetsmarknadsmyndighet med minsta möjliga tidsförlust sammanför arbetssökandena med sådana arbetsgivare, som äro i behov av den arbetskraft de representera. De ständigt återkommande konjunkturväxlingarna sätta även sin prägel på arbetsmarknadens utveckling och ställa krav på kraftiga åtgärder i syfte att underlätta omflyttningar av arbetskraft olika verksamhetsområden emellan. Dessutom förorsaka våra klimatförhållanden säsongväxlingar i utbudet av arbetskraft, vilka föranleda ganska regelbundet återkommande förflyttningar av arbetskraften under de olika årstiderna.

En välorganiserad, enhetlig arbetsförmedling förmår effektivt tjäna produktionslivet. Arbetskraftens interlokala rörlighet kan tidsmässigt dirigeras. Produktionslivet får å ena sidan sitt behov av arbetskraft tillgodosett och å andra sidan åtgår icke i onödan arbetstagarens tid till att söka plats. Detta förutsätter likväl ett med bistånd av regionala distriktsbyråer centralt lett arbetsförmedlingsnät, som tjänar landets hela arbetsmarknad och vars olika delar stå i ett kontinuerligt och fast samarbete med varandra.

De på arbetsförmedlingen sålunda ankommande åliggandena äro till sin natur så riksomfattande, att kommunerna på få undantag när icke visat intresse för utbyggandet av denna verksamhet. Ett väsentligt missförhållande hos den kommunala arbetsförmedlingen är det bristande samarbetet byråerna emellan och ineffektiviteten i den interlokala arbetsförmedlingen. Bristen på enhetlighet försvårar ett smidigt och effektivt handhavande av rikets arbetsmarknad. Den på kommunal grund

verkande arbetsförmedlingen uppvisar även andra missförhållanden och bristfälligheter, av vilka som en av de väsentligaste framstår den brist på enhetlighet, som råder inom arbetsförmedlingsbyråernas inre organisation. Tjänstemännens antal, avlöning och kompetensfordringar växla avsevärt inom olika arbetsförmedlingsbyråer. Befordringsmöjligheterna äro dessutom så små, att de inte förmå locka verkligt kompetenta personer att söka anställning vid arbetsförmedlingsbyråerna. En ens något så när tillfredsställande, utöver den lokala arbetsmarknaden riktad aktivitet och effektivitet har kommit till uttryck endast inom ett fåtal kommunala arbetsförmedlingsbyråer. Dessutom ha de för arbetsförmedlingsbyråerna anvisade lokaliteterna varit rätt olika i olika kommuner, beroende på vederbörande kommuns inställning till handhavandet av arbetsförmedlingsverksamheten."

Landskapets gällande lag om arbetsförmedling (23/48) grundar sig på rikets lag av år 1936 och ålägger förty kommunerna att ombesörja verksamheten med understöd av landskapet. Landskapets utgifter för bidrag till arbetsförmedlingsverksamheten enligt 60 % uppgick under år 1958 till 730.195:- mark. I stort sett kan man beräkna, att utgifterna för verksamheten efter den föreslagna landskapslagens ikraftträdande komma att fördubblas.

Föreliggande lagförslag följer rikets lag. Landskapet skulle liksom tidigare utgöra ett arbetsförmedlingsdistrikt och den nuvarande organisationen skulle automatiskt övergå i den nya den 1 januari 1961.

Landskapets arbetsförmedling bör givetvis i främsta rummet taga sikte på förmedling till arbetsplatser inom landskapet. Då landskapet likväl icke kan erbjuda arbetsplatser inom alla de olika branscher, som de arbetssökande äro intresserade av, måste man räkna med en viss utflyttning av arbetskraft, såväl österut som västerut. Det är därför av vikt att landskapets arbetsförmedlingsorgan upprätthålla en intim kontakt med arbetsförmedlingsmyndigheterna i riket och i Sverige, icke blott för att kunna bereda arbetsmöjligheter för landskapets arbetskraft under perioder av undersysselsättning utan även för att hålla kontroll på utflyttningen och för att förhindra utflyttning under tider, då full sysselsättning kan erbjudas inom landskapet. Ett intimt samarbete med yrkesvägledningsmyndigheterna, vilket är förutsatt i den nya lagstiftningen och i förslaget till lag om yrkesvägledning (Reg.prop. 87/1959) synes skapa förutsättningar härför.

Förslaget innefattar även stadganden om rätt för förening att idka arbetsförmedlingsverksamhet. Det är visserligen icke troligt, att sådan verksamhet skulle idkas av någon i landskapet bildad förening,

men då rikets lag medger möjligheter för sådan verksamhet och det må hända kan vara till nytta, att någon hela landet omfattande förening utsträcker sin verksamhet också till landskapet, anser landskapsstyrelsen, att stadganden, som möjliggöra detta, böra ingå i förslaget.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om arbetsförmedling.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Landskapet bedriver arbetsförmedling för att främja en så effektiv och ändamålsenlig placering av arbetskraften som möjligt och för att åstadkomma jämvikt på arbetsmarknaden. Ledningen av och tillsynen över arbetsförmedlingsverksamheten åligger landskapsstyrelsen.

Om yrkesvägledning och därtill ansluten arbetsförmedling för ungdom stadgas särskilt.

Till dess om yrkesvägledning har särskilt stadgats, handhaves yrkesvägledningen med stöd av denna lag jämsides med arbetsförmedlingsverksamheten.

2 §.

Förening må beviljas tillstånd att förmedla arbete eller arbetstagare, om densamma prövas besitta särskilda möjligheter att på ett visst område placera arbetskraft eller om tillståndet gäller för invalider eller andra partiellt arbetsföra avsedd arbetsförmedling.

I samråd med arbetsförmedlingsmyndigheterna må arbetsplatser utan ersättning förmedlas av landskapets egna och dess tillsyn underkastade inrättningar åt personer, som lämna nämnda inrättningar.

Annan än vederbörande myndighet och inrättning eller förening, som erhållit tillstånd därtill, må icke bedriva arbetsförmedling, ej heller därom annonsera i tidningspressen eller på annat sätt.

Denna lag gäller icke anskaffande av arbetsplats åt enskild arbetstagare, ej heller förmedlande av arbetstagare åt arbetsgivare, såframt detta sker endast tillfälligt och utan att vederlag därför i någon form betingas.

3 §.

Arbetsförmedlingens uppgift är att effektivt betjäna arbetsmarknaden så, att arbetsgivaren får den arbetstagare, som för den utbudna arbetsplatsen är lämpligast och bäst, och arbetssökande det arbete han bäst förmår utföra.

-4-

4 §.

Landskapets arbetsförmedling är avgiftsfri. Dock må arbetsförmedlingsmyndighet med arbetsgivare överenskomma om ersättning för annonskostnader, då arbetsgivaren önskar särskild annonsering för att tillgodose sitt behov av arbetskraft.

5 §.

Det åligger arbetsförmedlingsmyndighet att noga följa med arbetsmarknaden samt att tillhandagå arbetsgivare och arbetssökande med upplysningar om densamma.

6 §.

Person, som uppenbart är helt oförmögen till arbete, må icke upptagas såsom arbetssökande i arbetsförmedling.

Finner arbetsförmedlingsmyndighet sådant påkallat, skall arbetssökande förete utredning angående sin arbetsförmåga.

7 §.

Verkställigheten av de uppgifter, vilka enligt denna lag ankomma på landskapet, åligger Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

Inom landskapet skall finnas nödigt antal arbetsombudsmän, som äro underställda arbetsförmedlingsbyråns ledning och tillsyn.

Beslut om inrättande och indragning av ombudsmannabefattning fattas inom ramen för landskapets budget.

Vid arbetsförmedlingsbyrån må inrättas byråchefs-, biträdande byråchefs- och kanslibitträdestjänster eller befattningar med grundlön ävensom nödigt antal extraordinarie och tillfälliga befattningar.

8 §.

För att biträda arbetsförmedlingsbyrån skall tillsättas en delegation, vars ordförande och viceordförande samt ledamöter och suppleanter förordnas av landskapsstyrelsen.

Ordföranden och viceordföranden skola utses bland för uppdraget lämpliga personer, som ej kunna anses företräda någondera arbetsmarknadspartens intressen. Ledamöterna och suppleanterna skola utses sålunda, att hälften av dem företräder arbetsgivarna och andra hälften arbetstagarna och att de såvitt möjligt företräda olika yrkesområden. Vederbörande arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skola beredas tillfälle att föreslå kandidater till ledamöter och suppleanter.

9 §.

Vid arbetsförmedlingsbyrån må dessutom tillsättas en särskild kommission för avdelningen för förmedling av arbete åt sjömän, samt andra kommissioner för specialarbetsförmedling.

-5-

Såsom ordförande i kommission fungerar ordföranden eller viceordföranden i delegationen. Vid tillsättandet av ledamöter i kommission länder i tillämpliga delar till efterrättelse, vad i 8 § 2 mom. stadgas om delegationens sammansättning.

10 §.

Arbetssökande, som söker arbete inom arbetsområde, vilket kräver yrkesskicklighet och -vana, bör på av arbetsförmedlingsmyndigheten godkänt sätt styrka, att han besitter nödig insikt, förfarenhet och förmåga på ifrågavarande arbetsområde.

11 §.

Av arbetskonflikt föranledd arbetsinställelse medför icke ändring i arbetsförmedlingsmyndighets verksamhet. Dock bör sagda myndighet införskaffa noggranna uppgifter om arbetskonfliktens beskaffenhet och omfattning samt därom lämna upplysningar åt personer, som anhålla om arbetsförmedling.

12 §.

Förening, som önskar bedriva arbetsförmedling i landskapet, söka tillstånd därtill hos landskapsstyrelsen. Av förening utövad arbetsförmedling är i allmänhet avgiftsfri. Endast i särskilda fall må landskapsstyrelsen bevilja förening rätt att för förmedling uppbära avgift till fastställt belopp. Tillstånd beviljas för högst fem år i sänder, och däri böra angivas de villkor, på vilka föreningen må bedriva förmedling.

13 §.

Person, som förestår av förening utövad arbetsförmedling, bör vara godkänd för uppdraget av landskapsstyrelsen. För godkännande erfordras utredning därom, att vederbörande åtnjuter medborgerligt förtroende, råder över sig och sin egendom och i övrigt besitter förutsättningar och egenskaper, som garantera en regelbunden och ändamålsenlig ledning av arbetsförmedlingen.

14 §.

Landskapsstyrelsen har rätt att låta inspektera av förening bedriven verksamhet, som faller inom området för denna lag, i vilket syfte inspektör bör beredas tillträde till byrålokalerna och tillgång till alla arbetsförmedlingen rörande handlingar och räkenskaper.

15 §.

Landskapsstyrelsen må återkalla tillstånd att utöva arbetsförmedling om förening överträtt lag eller i tillståndet föreskrivna villkor eller senare meddelade anvisningar eller om missbruk i dess arbets-

förmedling yppats.

16 §.

Landskapsstyrelsen fastställer ordningsstadga för arbetsförmedlingsbyrå och arbetsombudsmännen samt utfärdar nödiga bestämmelser om deras verksamhet.

Bryter den, som anlitar arbetsförmedling, mot ordningsstadgan eller uppträder han eljest på ett opassande sätt, är byråns chef eller arbetsombudsmannen berättigad att tilldela honom varning. Upprepas förseelsen eller det opassande uppträdandet eller äro de av grövre art, är byråns chef eller arbetsombudsmannen berättigad att avföra honom ur byråns förteckningar för en tid av högst ett år. Likaså må för en tid av högst ett år ur byråns förteckningar avföras arbetsovillig arbetslös person, som fortgående försummat honom erbjudet, hans arbetsskicklighet motsvarande arbete, vilket icke är arbetstvist underkastat och för vilket erlägges enligt kollektivavtal utgående eller annars skälig befunnen lön.

I beslut, som av chef för arbetsförmedlingsbyrå eller av arbetsombudsman i stöd av denna paragraf fattas, må ändring sökas såsom därom i rikslagstiftning är stadgat.

17 §.

Var, som olovligen utövar i denna lag avsedd verksamhet, straffes med minst femtio dagsböter.

Förmedlar någon olovligen eller tillkännager någon offentligt, att han förmedlar arbetstagare till annat land, eller har olaga arbetsförmedling bedrivits i förvärvssyfte eller äro omständigheterna eljest försvårande, vare straffet minst etthundra dagsböter eller högst ett års fängelse.

18 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

19 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1961, och genom densamma upphäves landskapslagen den 14 juli 1948 om arbetsförmedling i landskapet Åland (23/48).

Ålands arbetsförmedlingsbyrå fortsätter sin verksamhet såsom landskapets arbetsförmedlingsbyrå utan särskilt, av landskapsstyrelsen fattat beslut.

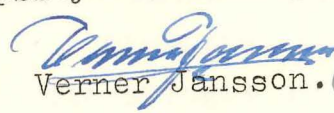
Chef för och annan innehavare av tjänst vid Ålands arbetsförmedlingsbyrå, vilka innehava sin tjänst vid lagens ikraftträdande och överfö-

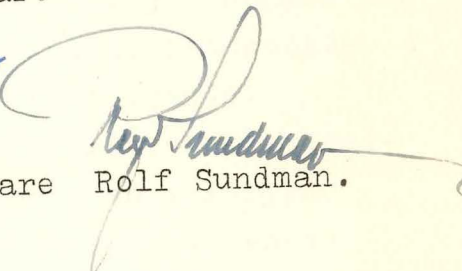
-7-

ras till i denna lag förutsatt landskapets tjänst eller befattning,
äro berättigade att för ålderstilllägg och pension tillgodoräkna sig
den tid de varit i kommunal tjänst, såsom om de under motsvarande tid
hade varit i landskapets tjänst.

Mariehamn, den 16 juli 1959.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Vicelantråd Verner Jansson.

Landskapssekreterare Rolf Sundman.